

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY
Szkoły Podstawowej 313 im. Polskich Odkrywców w Warszawie
Rok szkolny 2021/2022

I. Wprowadzenie

Celem wychowania realizowanego w Szkole Podstawowej nr 313 w Warszawie jest przygotowanie uczniów do dalszej nauki i życia we współczesnym świecie. Szkoła będzie placówką wspierającą uczniów w rozwoju na miarę ich możliwości, towarzyszącą im i kierującą wraz z rodzicami w osiąganiu przez nich dojrzałości w czterech sferach: fizycznej, psychicznej (w tym między innymi emocjonalnej i intelektualnej), społecznej oraz moralnej. Pragniemy tworzyć szkołę, w której dzieci będą rozwijały naturalną ciekawość świata, będą pytać, szukać i znajdować odpowiedzi, a nauczyciel będzie autorytetem, wychowawcą, życzliwym przewodnikiem i doradcą.

Szkoła jest miejscem bezpiecznym i przyjaznym dziecku, w której nauczyciele i uczniowie uczą się i pracują w atmosferze wzajemnej tolerancji, zrozumienia i poszanowania godności. Nauczyciele i inni pracownicy szkoły, w szczególności pedagog i psycholog szkolny będą wspierać uczniów w ich rozwoju oraz w trudnych sytuacjach, będą podejmować działania profilaktyczne w celu wyeliminowania zachowań i sytuacji zagrażających bezpieczeństwu i prawidłowemu rozwojowi dzieci i młodzieży.

Program powstał w wyniku diagnozy opartej na obserwacji uczniów, wywiadach indywidualnych z uczniami, rodzicami, nauczycielami i pozostałymi pracownikami szkoły, ewaluacji pracy opiekuńczo wychowawczej podczas Rad Pedagogicznych i Zespołów Wychowawczych, analizie dokumentacji szkolnej (dzienniki, zeszyty uwag, opinie wychowawców, pedagoga szkolnego), współpracy z instytucjami działającymi na rzecz rozwoju dzieci i młodzieży.

Przy opracowaniu programu uwzględniono zasoby szkoły: przygotowanie merytoryczne nauczycieli do podejmowania działań wychowawczych i profilaktycznych, zasoby materialne (boisko szkolne, sala gimnastyczna, sale lekcyjne, biblioteka szkolna) zasoby techniczne (wyposażenie szkoły), zasoby organizacyjne (samorząd uczniowski).

Program Wychowawczo – Profilaktyczny SP nr 313 został opracowany w oparciu o następujące podstawy prawne:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 17 października 1997 r. - art. 48 ust. 1, art. 54 ust. 3-4, art. 70 ust. 1.
2. Ustawa Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r.
3. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r.
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U z 2018 r. , poz. 214).
6. Rozporządzenie MEN z dnia 22 stycznia 2018 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii .

7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczególnych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. Nr 26, poz. 226).
8. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych .
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31.10.2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.
10. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 09 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
11. Uchwała nr 195/2020 Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia polityki publicznej „Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030. Polityka na rzecz rozwijania umiejętności zgodnie z ideą uczenia się przez całe życie”
12. Procedurę organizacji pracy Szkoły Podstawowej nr 313 im. Polskich Odkrywców w Warszawie od 1 września 2021 r. i postępowania prewencyjnego pracowników, rodziców/opiekunów prawnych w czasie zagrożenia epidemicznego.
13. Statut szkoły
14. Szkolny Zestaw Programów Nauczania

II. Wartości uznawane przez społeczność szkolną

Wartości stanowią fundament procesu wychowania, są busolą wyznaczającą kierunek postępowania. Pozwalają nam podejmować decyzje, które służą dobru i nie krzywdzą innych, budują nasze człowieczeństwo, wzmacniają nas i nadają naszemu życiu sens.

W naszej szkole uczymy:

- uczciwości (prawdomówność, postępowanie fair)
- odpowiedzialności za siebie i innych, w tym potrzeby ustalania zasad współżycia i funkcjonowania w społeczeństwie i ich respektowania oraz umiejętności współpracy w zespole.
- poczucia własnej wartości, wiary we własne siły
- wzajemnego szacunku i empatii (wrażliwości na potrzeby i uczucia drugiego człowieka)
- zasad kulturalnego zachowania (życzliwości, pomocy, solidarności)
- tolerancji i otwartości na drugiego człowieka (szanowanie odmienności, zapobieganie agresji)
- przyjaźni, lojalności
- odpowiedzialności za słowo i wywiązywania się z podjętych zobowiązań (wiarygodności, rzetelności, samodyscypliny),
- ciekawości poznawczej, kreatywności, gotowości do podejmowania inicjatyw
- zaangażowania społecznego
- postaw obywatelskich i patriotycznych (wychowanie do wartości)
- wrażliwości na prawdę i dobro
- samodzielności i chęci samodoskonalenia się
- gotowości do uczestnictwa w kulturze
- dbałości o zdrowie swoje i innych

III. Główny cel programu

Podstawową powinnością wychowawczą szkoły jest przygotowanie uczniów do radzenia sobie w zmieniającym się współczesnym świecie, przy jednoczesnym realizowaniu systemu wartości opartego na szacunku wobec drugiego człowieka.

Nadrzędnym celem programu jest wychowanie, rozumiane jako wspieranie ucznia w jego wszechstronnym rozwoju - w czterech sferach: fizycznej, psychicznej (w tym między innymi emocjonalnej i intelektualnej), społecznej i sferze wartości oraz profilaktyka rozumiana jako wspomaganie wychowania i kompensowanie jego niedostatków.

IV. Cele szczegółowe

1. Profilaktyka uzależnień i zagrożeń dla ucznia, uświadomienie dzieciom i młodzieży obecnych w świecie (środowisko lokalne, szkolne, media) zagrożeń związanych z używkami, hazardem, grami komputerowymi, nadużywaniem telefonów komórkowych (gry online, portale społecznościowe).
2. Zapobieganie problemom i zachowaniom problemowym dzieci i młodzieży.
3. Kreowanie zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkoły.
4. Przygotowanie do właściwego pełnienia ról społecznych.
5. Kształtowanie pożądanych postaw życiowych zgodnych z ideą fair play.
6. Kształtowanie umiejętności współistnienia i współdziałania w grupie rówieśniczej i społecznej, rozróżniania dobra od zła, radzenia sobie z agresją i przemocą, pozytywnego i zrównoważonego reagowania w sytuacjach trudnych.
7. Budzenie zainteresowań uczniów kwestiami związanymi z ochroną powietrza, w tym gospodarką niskoemisyjną, zmianami klimatu, zanieczyszczeniem środowiska tworzywami sztucznymi (plastikiem) poprzez przekazywanie wiedzy i umiejętności praktycznych o treściach ekologicznych.
8. Budowanie u uczniów postawy świadomego obywatela odpowiedzialnego za podejmowane decyzje i wybory dotyczące kwestii środowiska naturalnego, pobudzenie odpowiedzialności za stan środowiska, angażowanie w działania na rzecz poprawy jakości środowiska (proekologiczne zachowania konsumenckie, pro środowiskowe nawyki).
9. Wprowadzanie uczniów w świat wartości, w tym ofiarności, współpracy, solidarności, altruizmu, patriotyzmu, szacunku dla tradycji poprzez kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych, szacunku do hymnu, godła, flagi i drugiego człowieka; przekazywanie wiedzy o patriotach, którzy odegrali kluczową rolę w historii narodu Polskiego.
10. Uwrażliwienie na potrzeby innych ludzi, na krzywdę i cierpienie drugiego człowieka.
11. Kształtowanie u uczniów i wychowanków postaw prospołecznych, w tym przez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym oraz zaangażowaniu w działalność podmiotów takich jak: organizacje pozarządowe, w tym organizacje harcerskie, a także osoby prawne prowadzące statutową działalność w zakresie oświaty i wychowania.
12. Profilaktyka zagrożeń płynących z cyberprzestrzeni (zapobieganie dostępowi dzieci do treści zawierających przemoc, agresję, zachowania nietypowe).
13. Zwrócenie uwagi uczniów na zjawisko bezpieczeństwa w sieci, uwrażliwienie ich na specyfikę problemu związaną z możliwymi konsekwencjami cyberprzemocy.
14. Przygotowanie do samodzielnego poszukiwania potrzebnych informacji oraz świadomego i odpowiedzialnego korzystania ze środków masowej komunikacji z uwzględnieniem zagrożeń, jakie niesie rozwój technologii medialnej.
15. Promocja zdrowia i zachowań prozdrowotnych.
16. Kształtowanie poczucia wspólnoty rodzinnej, lokalnej oraz postawy szacunku dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata.
17. Kształtowanie postawy tolerancji i otwartości na drugiego człowieka bez względu na jego narodowość, rasę, religię czy kulturę, odrzucenia stereotypów i uprzedzeń.

18. Rozpoznanie potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów oraz ich możliwości psychofizycznych w celu stworzenia warunków sprzyjających optymalnemu rozwojowi uczniów (przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym).
19. Dostrzeganie w każdym uczniu jego możliwości, potencjału i uzdolnień, rozwijanie zainteresowań, pasji i dociekliwości poznawczej.
20. Promowanie idei uczenia się przez całe życie, rozwijanie i upowszechnianie kultury uczenia się nastawionej na aktywny i ciągły rozwój umiejętności.
21. Wykorzystywanie zasobów środowiska lokalnego w celu wzbogacenia wiedzy i umiejętności uczniów przydatnych w podejmowaniu racjonalnych decyzji dotyczących wyborów zawodu.

Cele i zadania wychowawcze realizowane w Szkole Podstawowej nr 313 zostały uszczegółowione w załączniku nr 1 do Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego, który stanowi jego integralną część.

V. Ogólne zadanie szkoły jako środowiska wychowującego oraz zapobiegającego niedostosowaniu społecznemu.

Swoje działania profilaktyczne szkoła ukierunkowuje na wspieranie czynników chroniących – zarówno poprzez rozwijanie zasobów wewnętrznych, jak zewnętrznych, co wzmocni odporność

uczniów na działanie czynników ryzyka.

Działalność profilaktyczna szkoły obejmuje:

- w przypadku **profilaktyki uniwersalnej** – wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków i substancji
- w przypadku **profilaktyki selektywnej** – wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych;
- w przypadku **profilaktyki wskazującej** – wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

VI. Realizacja Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego odbywa się w ramach:

- zajęć prowadzonych przez nauczycieli-wychowawców
- zajęć prowadzonych przez nauczycieli zajęć edukacyjnych, biblioteki, świetlicy oraz specjalistów
- godzin do dyspozycji wychowawcy
- zajęć pozalekcyjnych prowadzonych przez szkołę
- zajęć warsztatowych i ćwiczeń grupowych prowadzonych przez pedagoga
- zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej
- działalności Samorządu Szkolnego
- korzystania z oferty kulturalnej miasta i regionu (wyjścia do muzeum, teatru, kina itp.)
- wycieczek klasowych i „zielonych szkół”
- udziału uczniów w konkursach, turniejach, quizach
- kontaktów z instytucjami i przedstawicielami społeczności lokalnej
- uroczystości klasowych i szkolnych

- prezentacji zainteresowań, pasji i dorobku artystycznego uczniów (w klasie oraz na forum szkoły)

VII. Model absolwenta

Realizując cele i zadania wychowawczo-profilaktyczne SP 313 dążymy do tego, aby absolwent naszej szkoły rozwijał i kształtował następujące cechy:

1. odpowiedzialność
 - a) zna i przestrzega normy obowiązujące w społeczeństwie
 - b) potrafi przewidywać konsekwencje swoich decyzji i działań
 - c) potrafi dostrzegać swój błąd i wyciągać wnioski w dalszej pracy nad sobą
 - d) potrafi współdziałać z innymi, pracować w zespole
 - e) wywiązuje się z powierzonych zadań
 - f) zna i przestrzega zasady bezpieczeństwa, w tym bezpiecznie i odpowiedzialnie korzysta z zasobów dostępnych w sieci
 - g) racjonalnie wykorzystuje swój czas wolny
 - h) umiejętnie szuka sposobów radzenia sobie z zagrożeniami związanymi z poszukiwaniem własnej tożsamości oraz wzorców do naśladowania
 - i) umie dbać o zdrowie swoje i innych
2. samodzielność
 - a) uczeń samodzielnie wykonuje zadania
 - b) podejmuje samodzielne decyzje związane ze swoją przyszłością i dąży do realizacji swoich celów
3. świadomość
 - a) zna swoje mocne i słabe strony,
 - b) umiejętnie wykorzystuje swoje uzdolnienia
 - c) jest świadomy zagrożeń społecznych, zdrowotnych i ekologicznych
 - d) zna historię, kulturę i tradycje swojego regionu i państwa, jest otwarty na wartości kultury Europy i świata
4. ciekawość
 - a) zadaje pytania w celu zdobywania wiedzy o świecie
 - b) chce zdobywać wiedzę, jest dociekliwy
 - c) poszukuje odpowiedzi na nurtujące go pytania
5. uczciwość
 - a) dotrzymuje danego słowa
 - b) rzetelnie wykonuje zadania
 - c) odróżnia dobro od zła, jest sprawiedliwy i prawdomówny
 - d) jest lojalny
6. tolerancja
 - a) szanuje godność osoby ludzkiej, odrzuca przemoc i agresję,
 - b) nie przejawia zachowań dyskryminacyjnych,
 - c) szanuje różnice między ludźmi
7. wrażliwość
 - a) stara się rozumieć siebie i innych
 - b) dostrzega potrzeby i problemy własne i innych
 - c) szuka pomocy i rozwiązań w trudnych sytuacjach
8. kultura osobista

- a) zna i stosuje zasady obowiązujące w kontaktach międzyludzkich,
- b) potrafi kulturalnie wyrażać swoje zdanie i opinie,
- c) dba o higienę osobistą i schludny wygląd,
- d) dba o porządek

VIII. Obszary oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych:

1. Praca z uczniem:
 - indywidualna praca z uczniem;
 - praca wychowawcza z klasą;
 - zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia ucznia;
 - samorządność uczniowska.
 - zajęcia realizowane w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej (rewalidacja, terapia pedagogiczna, zajęcia logopedyczne, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze)
2. Współpraca z rodzicami.
3. Praca każdego nauczyciela.
4. Współpraca z instytucjami wspierającymi szkołę w realizacji jej zadań.

Osoby odpowiedzialne za realizację:

- dyrektor/wicedyrektor szkoły,
- wychowawcy klas,
- nauczyciele pozostałych przedmiotów,
- nauczyciel bibliotekarz
- pedagog szkolny,
- pedagog specjalny,
- pedagodzy terapeuci,
- logopeda,
- pielęgniarka szkolna,
- rodzice,
- Samorząd Szkolny

IX. Tradycje szkoły

- Inauguracja roku szkolnego
- Przyjęcie uczniów klas pierwszych w poczet społeczności szkolnej – pasowanie na ucznia
- Dzień Edukacji Narodowej
- Święto szkoły – Dzień Polskich Odkrywców
- Święto Niepodległości – uczestnictwo w uroczystościach szkolnych
- Dzień Bezpiecznego Internetu
- Tydzień Dysleksji i Logopedii
- Spotkanie świąteczne i kiermasz świąteczny
- Zabawa karnawałowa
- Dzień Babci i Dziadka (kl. I – III) z udziałem zaproszonych gości
- Walentynki
- Powitanie wiosny
- Dzień Książki dla Dzieci (2 IV) i Święto Książki (23 IV)
- Święto Konstytucji 3 Maja
- Dzień Matki i Ojca z udziałem zaproszonych rodziców
- Dzień Sportu
- Dzień Dziecka

- Uroczystość zakończenia roku szkolnego.

X. Ewaluacja

Program Wychowawczy Szkoły jest elastyczny i dynamiczny. Zakładamy jego modyfikację w zależności od potrzeb uczniów, rodziców i nauczycieli. Ewaluacja programu odbywa się poprzez wnioski i obserwacje Rady Pedagogicznej podsumowującej rok szkolny - na podstawie ankiet, sprawozdań semestralnych (zestawień i rozliczeń) oraz na podstawie obserwacji uczniów, konsultacji z rodzicami, dyrektorem szkoły, wychowawcami, nauczycielami i pozostałymi pracownikami szkoły. Sporządzany jest pisemny raport - do wiadomości Rady Pedagogicznej i Rady Rodziców.